Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Cornelivs Nepos perperam vulgo Aemilivs Probvs dictus, De Vita Excellentivm Imperatorvm

Nepos, Cornelius

Lipsiae, MDCCXIV

VD18 12591890

Vorwort

urn:nbn:de:gbv:45:1-16472

Visual Library

CHRISTOPHORVS CELLARIVS LECTORI S.

ANnus circumactus est, cum Q. Curtium Rufum, optimum scriptorem, Notis meis passim illustratum, in lucem emisi, animi tum dubius, quae ille fata, hoc est iudicia doctiorum subiturus sit. Posteaquam vero non obscuris signis intellexi, non displicuisse laborem meum illorum ingeniis, qui in formanda iuuentute assidui sunt & cum primis industrii: simulque bibliopola, vir integerrimus, rogavit, vt, si quid Nepoti adnotassem, secum pariter communicarem, vt publici iuris fieret, multorumque commodis destinaretur; facile induci me passus sum, vt ad limam reuocarem, quae collecta olim habebam; & publice exscribenda concederem. Eandem autem viam in Nepote ingressus sum, quam secutus eram in Curtio: vt scriptorem criticorum cura emendatissimum proferrem, nouis argumentis singulos duces summatim expli-

Landesbibliothek Oldenburg

carem, meisque lucubrationibus illustrarem tum quae ad latinitatis indolem genuinam pertinent, tum ad historiam & geographiae cognitionem. Vsu enim diuturno expertus sum, haec fere praecipua esse, quae insigni cum fructu adolescentibus ex antiquis historicis proponi possunt: politicas autem obseruationes, quae ex philosophiae penetralibus depromi postulant, & supra conditionem illorum sunt, qui humanioribus adhuc litteris ad philosophiam praeparantur; de industria praetermisi, aut parciore manu inserui, alii tempori aliisque curis relinquens, quod maiori aetati & humanitatis litteris bene tinctae pronum sit & necessarium. Geographiae cum primis rationem habui, eamque tabulis nouis, perinde ac in Curtio feci, luculenter ante oculos posui, quod eam praecipuam rem esse cognoui, quae scientia sui historiam planissimam reddat & facillimam intellectu; ignoratione autem omnia confundat, perturbat, & obscuritate vix tandem discutienda obducat. Id vna tabula conficere destinaueram, sed longior erat excursus huius Cornelii, a Lusitanis nempe ad

Massa-

Maſſagetas: & latior, a Scythis ad Gaetulos, quam vt parua tabula & huic libro conformata exhibere poſſit, quo quaeque ſitu ponenda ſint, quae hic auctor de populis, vrbibus, fluuiis, & id genus aliis rebus memorauit. Diuidi ergo regiones res ipſa iubebat, & ſingulari ſchemate Graecia pro plerisque ducibus: alio Aſia citerior pro Themiſtocle, Cimone, Conone, Ageſilao: rurſus alio Italia cum Sicilia pro Hannibale, Dione, Timoleonte exponenda erat, quibus generalem typum adieci, qui non ſolum haec ſeparata coniungat, & nexum prouinciarum ac regionum oſtendat: verum etiam vlteriora Hiſpaniae, Africae, Scythiae, Aegypti, & Orientis, vno intuitu comprehendat. Fragmenta etiam, Andreae Schotti ſtudio collecta, abeſſe nolui, eademque noſtris, ſicubi opus fuit, adnotationibus explanaui. In Chronologia Diodorum Siculum ex antiquis; Iacobum Vſſerium ex recentibus potisſimum ſecutus ſum, ſicut nec ceterorum nomina ſuppreſſa volo, per quos in commentariis profeci, Io. Henrici Boecleri, Io. Andreae Boſii, Nicolai Courtini, Andreae

Landesbibliothek Oldenburg

Schotti, quos ſingulos honoris cauſſa appello. Neque Dionyſium Lambinum, quamuis pluribus vapulet, ſine laude dimitto, propter ſingularem diligentiam, quam vndique congesſit quae ad illuſtrationem faciunt. De ſcriptoris noſtri laude, aetate, patria, vero nomine, nihil addo, praeter clarorum virorum iudicia & teſtimonia, quibus manifeſtisſima fiunt, quaecunque tua, LECTOR, intercrat non ignorari. Vale.

ELOGIA

Landesbibliothek Oldenburg

ELOGIA
CORNELII NEPOTIS
ANTIQVA.

M. T. Cicero Attico suo lib. XVI epist. V.

NEpotis epistolam exspecto. Cupidus ille meorum, qui ea, quibus maxime γαυριῶ, legenda non putet?

C. Val. Catullus Carm. I. ad Cornel. Nepotem.

Quoi dono lepidum nouum libellum
Arida modo pumice expolitum?
Corneli, tibi. namque tu solebas
Meas esse aliquid putare nugas.
Iam tum, quum ausus es vnus Italorum
Omne aeuum tribus explicare chartis,
Doctis, Iupiter, & laboriosis.

Pompon. Mela lib. III. cap. V.

Cornelius Nepos vt recentior auctor, ita certior.

Plinius lib. III. cap. XVIII.

Nepos (Cornelius) Padi accola.

Idem lib. IX. cap. XXXIX.

Nepos Cornelius, qui diui Augusti principatu obiit.

Plura C. Plinii testimonia Index Cl. V. Io. Harduini monstrabit.

Plinius Iunior lib. IV epist. XXVIII ad Seuerum.

Herennius Seuerus, vir doctissimus, magni aestimat in Bibliotheca sua ponere imagines municipum tuorum, Cornelii Nepotis & Titi Cassii.

Landesbibliothek Oldenburg

Idem lib. V. epist. III.

Inter quos [bonos] vel praecipue numerandus est P. Virgilius, Cornelius Nepos, & prius Ennius, Acciusque.

Gellius XV. Noct. Attic. cap. XXVIII.

Cornelius Nepos & rerum memoriae non indiligens, & M. Ciceronis, vt qui maxime, amicus familiaris fuit.

Tertullianus Apologetico cap. X.

Saturnum, quantum litterae docent, neque Diodorus Graecus, aut Thallus; neque Cassius aut Cornelius Nepos, neque vllus commentator eiusmodi antiquitatum aliud quam hominem promulgauerunt.

Minutius Felix in Octauiano p. 209.

Saturnum principem huius generis & examinis omnes scriptores vetustatis Graeci Romanique hominem prodiderunt. Scit hoc Nepos & Cassius in historia: & Thallus ac Diodorus hoc loquuntur.

Lactantius lib. I. Diuin. Instit. cap. XIII.

Omnes non tantum poetae, sed historiarum quoque ac rerum antiquarum scriptores hominem fuisse (*Saturnum*) consentiunt, qui res eius in Italia gestas memoriae prodiderunt. Graeci Diodorus & Thalus: Latini Nepos, & Cassius, & Varro.

Hieronymus Chron. Euseb. ad Olymp. CLXXXV.

Cornelius Nepos scriptor historicus, clarus habetur.

Idem Praefatione libri de scriptor. Ecclesiast.

Hortaris, Dexter, vt Tranquillum sequens, ecclesiasticos scriptores in ordinem digeram, & quod

Landesbibliothek Oldenburg

quod ille in numerandis gentilium litterarum fecit viris illustribus; id ego in nostris faciam. Fecerunt quidem hoc idem apud Graecos Hermippus peripateticus, Antigonus Carystius, Satyrus doctus vir, & longe omnium doctissimus Aristoxenus Musicus: apud Latinos autem Varro, Santra, Nepos, & ad cuius nos exemplum vis prouocare, Tranquillus.

D. Magn. Ausonius Carmine ad Latinum Pacatum Epigrammatis praefixo.

Cui dono lepidum nouum libellum?
Veronensis ait poeta quondam,
Inuentoque dedit statim Nepoti.
At nos illepidum, rudem libellum,
Burras, quisquilias, ineptiasque
Credemus gremio cui fouendum?
Inueni (trepidae silete nugae)
Nec doctum minus, nec magis benignum,
Quam quem * Gallia praebuit Catullo.

* Gallia Transpadana, qua ortus creditur Corn. Nepos Hostilia, vico agri Veronensis, ideoque *Padi accola* supra a Plinio dictus fuit.

Idem Ausonius Epist. XVI ad Probum Praef. Praet.

Apologus Titiani & Nepotis Chronica, quasi alios * apologos (nam & ipsa instar sunt fabularum) ad nobilitatem tuam misi, gaudens atque etiam glorians fore aliquid, quod ad institutionem tuorum, sedulitatis meae studio, conferatur.

* Chronica Nepotis *apologos* vocat & *instar fabularum*, propter mythologiam, quam primo ex tribus Chronicorum libris (*tribus chartis* Catullo) complexus quoque fuerat. Phil. Siluius ad Catullum Carm. I. *Ob breuitatem*, inquit, *commendat Chronicon Nepotis, qui tribus libris omne tempus, atque etiam antiquissima mythologica complexus fuerat.*

II.

GER. IOANNIS VOSSII.

COrnelius Nepos, & ante Caesaris dictaturam, & eo dictatore, & postea vixit. Hieronymus in Chronico Eusebiano refert illum ad annum Augusti quartum. Nec cuiquam repugnem, colligenti inde, tum demum diuulgare ea coepisse opera, quibus maxime inclaruit. *Padi* erat accola teste Plinio lib. III. c. XVIII, vnde Catullo epigrammate primo Italus; Ausonio autem epist. XXIV. Gallus vocatur. Nempe quia Italia Transpadana diceretur Gallia Togata. De *Urbe patria* quidquam se habere comperti, negat Elias Vinetus in Auson. Idyll. VII. At Veronensem fuisse, in Leandri Alberti Italia lego: vti & in Cosmographia optimi atque amicissimi quondam viri, Paulli Merulae. Immo, ex Veronensium historicorum syllabo, (quem doctissimus amplissimusque Alexander Becellus, Veronensis vrbis cancellarius, fecit, ac illustrissimus comes, Fernandus Nogarola, vir vt genere, ita litterarum studio nobilissimus, cum V. Cl. Laurentio Pignorio, atque is mecum communicauit) intelligo, natum fuisse Nepotem in *Hostilia:* qui Veronensium vicus est. Tacito, Plinio, Cassiodoro, & Antonino in Itinerario memoratus, hodieque Ecclesiasticae Veronensium iurisdictioni subditus. Historicus hic *Ciceronis amicus familiaris* a Gellio vocatur lib. XV. cap. XXVIII. *Chronica* scripsisse, testis est idem Gellius lib. XXVII. cap. XXI. In his pro triplici tempore ἀδήλῳ, μυθικῷ,